

Sygn. akt II Ca 22/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2022 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Mariusz Broda

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2022 r. w Kielcach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. S.

przeciwko Towarzystwo (...) S.A.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda P. S.

od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 15 listopada 2021 r. sygn. akt I C 206/21

1. odrzuca apelację w części dotyczącej punktu IV (czwartego) zaskarżonego wyroku;

2. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie II (drugim) w części, w ten sposób, że zasądza od Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz P. S. dalszą kwotę 1569,73 zł (tysiąc pięćset sześćdziesiąt dziewięć 73/100) złotych, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 15 stycznia 2021 roku;

b) w punkcie III (trzecim) w całości i zasądza od Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz P. S. kwotę 1600 (tysiąc sześćset) złotych tytułem kosztów procesu;

3. zasądza od Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz P. S. kwotę 650 (sześćset pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 22/22

Uzasadnienie pkt. 1 wyroku

Wyrokiem z dnia 15.11.2021r. Sąd Rejonowy w Kielcach:

- w pkt. I zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda P. S. kwotę 1 109,08 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi za okres od dnia 15 stycznia 2021 roku do dnia zapłaty;

- w pkt. II oddalił powództwo w pozostałym zakresie;

- w pkt. III zasądził od powoda P. S. na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 165,45 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

- w pkt. IV zwrócił pozwanemu Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 30,70 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki zaksięgowanej pod poz. (...)

Podstawy faktyczne i prawne takiego rozstrzygnięcia Sąd pierwszej instancji przedstawił w pisemnym uzasadnieniu (k.112-115).

Wyrok z pkt. II, III i IV zaskarżył powód. W wywiedzionej apelacji zarzucił naruszenie art. 233 § 1 kpc; art. 363 § 1 kpc – w sposób szczegółowo opisany. Wobec tego wniósł o:

1/ zmianę zaskarżonego wyroku w pkt. II przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1569,73 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15.01.2022r.;

2/ zmianę pkt. III i IV wyroku i zasądzenie na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje w tym kosztów procesu wg norm prawem przepisanych.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja co do pkt. IV wyroku, jako niedopuszczalna, podlegała odrzuceniu.

Powód nie miał bowiem interesu prawnego w zaskarżeniu rozstrzygnięcia o zwrocie pozwanemu – przez Sąd Rejonowy – niewykorzystanej kwoty zaliczki uiszczonej na poczet kosztów opinii biegłego. W zaistniałej sytuacji procesowej nie został bowiem pokrzywdzony wyrokiem Sądu pierwszej instancji, w jego pkt. IV. Nie istnienie gravamen oznaczało brak interesu prawnego w zaskarżeniu tego orzeczenia.

W nauce prawa procesowego oraz w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd uzależniający uprawnienie do wniesienia środka odwoławczego od istnienia gravamen, czyli pokrzywdzenia strony orzeczeniem sądu niższej instancji. Pokrzywdzenie to polega na niekorzystnej dla strony różnicy między zgłoszonym przez nią żądaniem, a sentencją orzeczenia, wynikającej z porównania zakresu żądania z treścią rozstrzygnięcia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 1936 r., C III 1030/35, OSN 1937 nr 1, poz. 11, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 października 1950 r., ŁC 990/50, PIP 1950 nr 2, s. 359, uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 1997 r., I CKN 57/97, OSNC 1997 nr 11, poz. 166; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 września 1997 r., III CKN 152/97, LEX nr 50615; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2003 r., I CKN 382/01, LEX nr 109434, czy postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2006 r., II CZ 22/06, LEX nr 196615). Pojęcie gravamen leży u podstaw konstrukcji apelacji, bo na nim opiera się teoria wyjaśniająca przyczynę, a także uprawnienie do zaskarżania orzeczeń sądowych. Brak gravaminis stanowi podstawę do odrzucenia środka odwoławczego jako niedopuszczalnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 kwietnia 1997 r., I CKN 57/97, OSNC 1997 nr 11, poz. 66; z dnia 5 września 1997 r., III CKN 152/97, LEX nr 50615; z dnia 16 maja 2003 r., I CKN 382/01, LEX nr 109434; z dnia 23 marca 2006 r., II CZ 22/06, LEX nr 196615; wyrok z dnia z dnia 19 stycznia 2009 r. II PK 132/08) W uchwale składu 7 sędziów z dnia 15.05.2014r. III CZP 88/13, Sąd Najwyższy potwierdził, że jedną z przesłanek dopuszczalności środków zaskarżenia pozostaje „interes prawny w zaskarżeniu” albo gravamen (pokrzywdzenie orzeczeniem). Niekiedy łączy się oba pojęcia, traktując pokrzywdzenie jako warunek istnienia interesu prawnego w zaskarżeniu. Nie ma podstaw do utożsamiania obu pojęć. Istota relacji zachodzących między nimi polega na tym, że pokrzywdzenie orzeczeniem warunkuje istnienie interesu prawnego w jego zaskarżeniu. Innymi słowy, skarżącemu, który nie wykazał pokrzywdzenia orzeczeniem, można zarzucić brak interesu prawnego w kwestionowaniu orzeczenia w celu uzyskania jego uchylecia albo zmiany. Jak podkreślił Sąd Najwyższy, idea obiektywnej potrzeby uzyskania ochrony prawnej (interesu prawnego), która niewątpliwie racjonalizuje możliwość

korzystania ze środków zaskarżenia, ale nie narusza ich istoty, uzasadnia uznanie interesu prawnego w zaskarżeniu jako przesłanki dopuszczalności środków zaskarżenia.

Wobec powyższego, nie ulega żadnej wątpliwości to, że brak jest różnicy pomiędzy zgłoszonym przez powoda żądaniem pozwu, a sentencją zaskarżonego w pkt. IV wyroku. Taki wniosek wynika wprost z porównania zakresu żądania z treścią rozstrzygnięcia. Oznacza to brak interesu prawnego w zaskarżeniu, a tym samym niedopuszczalność apelacji.

Z tych względów apelacja podlegała odrzuceniu, o czym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 373 § 1 kpc.

(...)

(...)

(...)